

1989-es emlékeket várnak és digitalizálnak az SZTE Klebelsberg Könyvtárban

Magyarországon először a szegedi egyetemi bibliotéka ad otthont a rendszerváltás személyes emlékeit fogadó gyűjtőnapoknak 2014. május 23-án és 24-én.

Tweet 0
Tetszik 0
[Link küldés](#)
[Cikk nyomtatás](#)

2014. május 19.

Európa digitális könyvtára, múzeuma és archívuma az Europeana. Ez indította el az „Europeana 1989” elnevezésű projektet, amely arra ösztönzi az európai embereket, hogy osszák meg tapasztalataikat, történeteiket, illetve képi és tárgyi emlékeiket a vasfüggöny leomlásának idejéből. A huszonöt éve Európa képét jelentősen megváltoztató történelmi események hétköznapi tanúinak emlékeit kéri, korabeli fotókat, írott és nyomtatott dokumentumokat digitalizálnak és másolnak, tárgyakat gyűjtenek össze a hét, jobbára kelet-európai országban elindított akcióval. Az „Europeana 1989” célja, hogy személyes történetekből, fényképekből, videókból és hangfelvételekből álló, mindenki számára hozzáférhető archívumot hozzon létre az 1989-es változásokról. Bárki hozzájárulhat ehhez a gyűjteményhez a saját emlékeivel a [projekt weboldalán](#) keresztül, valamint az akcióban részt vevő országokban megrendezett gyűjtőnapokon.

Magyarország is csatlakozott az európai projekthez

2014-ben Magyarországon is elindul az „Europeana 1989” nemzetközi projekt. A huszonöt évvel ezelőtti történelmi idők szereplőinek és szemtanúinak emlékeit az Open Society Archives (OSA) Archívum köti csokorba. Magyarország három városában alakítanak ki gyűjtőpontot – elsőként Szegeden, az SZTE Klebelsberg Könyvtárban, ahol 2014. május 23-án és 24-én is 10-18 óra között várják az emlékezőket és érdeklődőket – érdekes kísérőprogramokkal (kiállítással, filmvetítéssel, kerekasztal-beszélgetéssel). Az 1989-es emlékekkel érkezőket a dokumentumok másolására alkalmas eszközökkel felszerelve, történészek és könyvtárosok társaságában fogadja majd az egyetemi bibliotéka a TIK-ben (Szeged, Ady tér 10.). A magyarországi gyűjtőnapokon digitalizált dokumentumokat is mindenki számára elérhetővé teszi az Europeana az interneten, azokat földolgozzák a kutatók. Így a személyes információk és tárgyak szolgáltatása adalékokkal tovább árnyalhatjuk a rendszerváltás időszakának magyarországi és kelet-európai történetét. Az „Europeana 1989” nemzetközi projektről és a szegedi gyűjtőnapokról 2014. május 19-én az SZTE Klebelsberg Könyvtárban tartottak sajtótájékoztatót.

Minden generáció életében vannak történelmi események

Az átlagemberben a hétköznapiakat élve nem tudatosul, hogy mindannyian a történelem részesei vagyunk még a mai világban sem, amikor kibővült a virtuális eszközök tárháza, naponta osztunk meg fotókat, gondolatokat közösségi oldalakon, blogokon, kommentekben. Ugyanakkor minden generáció életében meg lehet ragadni azt az időszakot, mely történelmi eseményként vonul be később a köztudatba. Az 1989-es év, a magyarországi rendszerváltás mindenképpen ezek közé tartozik – mondta Keveházi Katalin, az SZTE Klebelsberg Könyvtár főigazgatója, aki hozzátette, az egyetemi bibliotéka nagy örömmel csatlakozott az OSA-kezdeményezéshez. – Emlékeket, dokumentumokat mindenki gyűjt, de csak a történelem, a történelmi szakma dönti majd el, mi válik ezek közül történelmi forrássá. Az SZTE Klebelsberg Könyvtár a dokumentumokat őrzi, feldolgozó, szolgáltató intézményként boldogan segíti elő a források az utókornak történő rendezett továbbadását. Erre már csak azért is hivatottak vagyunk, mert társadalomelméleti gyűjteményünk már a rendszerváltás előtt kvázi illegális módon gyűjtött olyan dokumentumokat, illetve ápolott olyan kapcsolatokat, melyek a történelem fontos kútforrásaként számíthatnak. Ráadásul Szeged kiemelt helyszíne volt az 1989-es történéseknek például a Bibó-emlékbizottság ülésével, ezért is tekintek várakozva a 2014. május 23-24-i gyűjtőnapokra – foglalta össze a főigazgató.

Még a modern technika sem óv az emlékezetvesztéstől

Kokas Károly főigazgató-helyettes a digitalizálás folyamatának titkaiba avatta be a résztvevőket. Leszögezte, még a modern technika, rögzítőeszközök áldása sem óv meg bennünket az emlékezetvesztéstől, ugyanis miközben a történelem nap mint nap megtermeli valóságunkat, addig is hajlamosak vagyunk pazarlóan bánni a dokumentumokkal. Vigyázni kell minden fontos (leendő) forrásra, hiszen ezek őrzik múltunkat. Így folytatta, az egyetemi könyvtár az 1990-as évektől rögzíti a múlt fontos szeleteit, 1993/94-től elektronikus kiállításokat is rendeznek a webtérben. Folyamatosan digitalizálják a dokumentumokat, így a papíralapú és az elektronikus média termékeit is. Médiatékájukban több ezer, az oktatást és a kutatást segítő videót őriznek, és izgatottan várják a beérkező új tartalmakat is, melyek révén az egész internetes közösség újraidézheti majd a 1980-as évek végének, az 1990-es évek elejének világát, hangulatát.

Interaktív online térkép készül az 1989-es dokumentumokból

Szilágyi Csaba, az Open Society Archives (OSA) munkatársa, az OSA/„Europeana 1989” projektvezetője

úgy kezdte, a szegedi gyűjtőnapok felkészült fogadóközegbe érkeznek, hiszen szakavatott munkatársak koordinálják az SZTE Klebelsberg Könyvtárban. Megtudtuk tőle, a projektet az Europeana digitális könyvtár 2013-ban indította útnak Lengyelországban, céljuk a személyes tárgyi és egyéb emlékek gyűjtése gyűjtőnapokon vagy online. A digitális archívum legfontosabb része egy olyan interaktív térkép lesz, melyre a pontos földrajzi koordináták és metaadatok megadásával kerülnek fel az egyes dokumentumok. – *Lengyelországban, Csehországban és a balti államokban több mint 6000 digitalizált tárgy, fotó, dokumentum, plakát, röpirat, szóróanyag gyűlt össze az utca emberének közreműködésével. Magyarországon is komoly érdeklődésre számíthatunk. Tudni kell, hogy a gyűjtőnapokon biztosítjuk a helyszíni digitalizálást. Igyeksznünk a magyarországi kampányunkat egészen az év végéig életben tartani. Bízunk benne, hogy Szegeden előkerülhetnek akár a szomszédos országokban rögzített emlékek is, például az 1989-es romániai forradalom temesvári eseményeiről. A gyűjtéssel párhuzamosan 25 szegedi iskolában hirdetünk vetélkedőt: a gyerekek szüleiket buzdítják 1989-es tárgyi emlékeik, személyes dokumentumaik digitalizálására, mi pedig díjazzuk azt az intézményt, ahol a legtöbb dokumentum összegyűlik – árulta el.*

Különleges kísérőprogramok a szegedi gyűjtőnapokon

Laczkó Sándor, az SZTE Klebelsberg Könyvtár társadalomelméleti gyűjteményének vezetője, az „Europeana 1989” projekt szegedi koordinátora arról számolt be, hogy a könyvtár az érdeklődés fokozása céljából kísérőprogramokkal színesíti a szegedi gyűjtőnapokat. 2014. május 23-én, pénteken 14 órakor „Történelmet csináltunk, rendszerváltás 1989” címmel nyitnak kiállítást a TIK átriumában, mely interaktív módon mutatja be az 1989-es rendszerváltás szegedi, országos és kelet-európai eseményeit dokumentumok, fotók, pártállami emlékek, híradófelvételek, dokumentumfilmek alapján. A tárlat megnyitását követően 14.30-kor a TIK kiállítási terében *Zombori Katalin* Zászlóbontók című dokumentumfilmjét vetítik le, mely az 1989. március 15-i szegedi történeteket ábrázolja. Ezután 15.30-kor ugyanitt kezdődik kerekasztal-beszélgetés a huszonöt évvel ezelőtt aktív és vezető szerepet vállaló politikusokkal, közszereplőkkel, például *Király Zoltán* egykori MDF-es képviselővel, *Jankó Attila* SZDSZ-alapítóval, *Géczi Józseffel*, a reformkörök akkori tagjával és *Tőkés Rudolf* történészprofesszorral. A beszélgetést *Pikó András* újságíró vezeti, aki maga is szervezője volt az egyetemi sztrájkoknak. – A szegedi gyűjtőnapoktól egyébiránt azt várjuk, hogy hozzájáruljanak az európai digitális tartalmak bővítéséhez, illetve valamennyire segítsenek rekonstruálni az 1989-es szegedi eseményeket a magántörténetek nézőpontjából – mondta.

[Az „Europeana 1989” projekt országos sajtótájékoztatójáról szóló korábbi tudósításunk ide kattintva olvasható.](#)

SZTEinfo

Tweet 0
Tetszik 0
[Link küldés](#)
[Cikk nyomtatás](#)

[Írjon nekünk!](#) , [Impresszum](#) , [Adatkezelés](#) , [Felhasználási feltételek](#) , [Médiaajánlat](#) .
